

Latweefchü Uwifes.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones sinu un nowehlefchanu.

Nr. 15. Zettortdeenâ Iotâ April 1824.

No Pehterburges.

Muhsu augsta Keisera nams zaur to agru nahwi tahs Wirtemberges zeenigas Leelmahtes Antonie irr tappis apbehdinahts; winna bija zeenigas Keiserenes mahtes brabla Alex fandera no Wirtemberges, Gallas muifchas zeeniga Leelfunga gappascha. Kad ta augsta nelaika pee Lutteru tizzibas turrejahs, tad winnas behres arridsan muhsu Lutteru Basnijâ ar peenahkamu augstu gohdu 8tâ Merz mehnescha deenâ tappe turretas.

No Illukstes aprinka.

Labbam zilwekam gan ne patihk, ka winna labbus darbus wiffeem dsirdoht daudsina, jo tahs tohs ne darra wis slawas dehl, bet tikkai sawu paschu firdi zaur to meeloht un Deewam patikt grippedams. Tahs kluffumâ labbu darridams, turras pehz teem wahrdeem tahs fw. Bihbeles: tawai labbai rohkai ne buhs sinnaht, fo tawa freifa darra, — un atrohn sawu labbu darbu pilnigu algu sawâ preezigâ apsinnafchanâ; teifschanas winnam ne wajaga. Bet tee, kas tahdu labbu darrifchanu reds un dsird, tee ne warr to paschu pee fewim apfleht, tee tohp speesti no sawas firds, to teift un ispaudeht, ka ir zitti lihds ar winneem preezatohs, un no winna labbeem darbeem dsirdebami, eeksch winna pehdahm dsihtohs.

Ur scho padohmu peemimefim tad nu ta augsti zeenijama Etalla muifchas dsimta kunga, Kreis marschalla Welkersahma mihlu tehwa-prahlu, fo winsch jau no fenn gaddeem saweem laudim rahdijis. — Winsch teem no sawas muifchas weenu polwerki nodewis, fur 42 puhri katrâ laukâ fehjami, un 80 gabbali jaunu lohpu tohp turreti. Ur to labbibu, kas schê aug, pagasts pilda sawu magasthni, atlihdsina sa-

was Krohna-dohfchanas, un glabba to atleekamu dalku teem par labbu, kam sirgi woi lohpi isnikfushi, woi zitta kahda nelaine usgahjuft. Bes tam schis zeenigais kungs dohd saweem laudim pohtetus kohkus no sawa branga muifchas-dahrja, kas appafsch muifchas-dahrneeka usraudfichanas tohp dehtiti, ta ka teem wisswairakeem fainnekeem jau taggad 40 — 50 ahbolu kohki, par kurre augleem dasch jau zittâ gaddâ lihds 60 sudr. rubbulus pelnijis. Lauschu plawâs kungs par sawu naudu likka grahwjus iswillt, fur wajadseja, un tahs islihdsinaht, un taggadim jau 14tais gads, ka winsch katrâ gaddâ weenam fainneekam kohfchas mahjas ar fursteni un wehja-krahsni no semnehm (fo wahziski Pisee sawz) leek ustairht. Istaba ar pahri kambareem, kukna, flehts un sirgu-stallis no semnehm fisti, un appafsch weena jumta. Zittas ehkas no kohkeem buhwetas un ihpaschi stahw. — Kad pee tahdas scheligas un prahzigas waldischanas laudis ne cekultohs labklahfchanâ, un ne mahzitohs gohdam turretees, tad gan buhtu lohki palaihti, un ne buhtu zeenigi tahs mihligas pahrgahdaschanas, kas teem tohp rahdita. — Lai Deews fwehti un ilgi usturr scho no augsteem un semneem lohki zeenitu kungu, un lai peeschkurr mums to preeku, ir no dauds zittahm mallahm dsirdeht tahdas firds-eelihgsinodamas sinnas! W — r.

Teem Uwifschu apgahdatajeem atkat weena grahmata no leelas Esjeres, fo Matths Biting rakstijis, ar pasti nahkusi. Tas winneem leels preeks, kad teem Esjeres Uwifschu lassitajeem muhsu lappinas allaschin labbi patihk un ka tas grahmatas rakstiais ar saweem draugeem muhsu mihklas peemihhojis un labbi usmimijis. To jauku stahstu, fo mums atfuhtijis

mehs labpraht Awisēs eeleekam un scheitan fa-
weem mihleem lassitajeem dohdam lassih: t

No lehnprahtibas prett eenaidneeku.

Zahnis Braun rahdija eeksch wiffas sawas
dshwofchanaš flaidru lehnprahtibu un satif-
schanu. Weenreis lifke winnam weens no
winna kainineem, kas dehl kahdas masas wai-
nas us winnu dusnigs bija, fazzih: „Ka
ne buhs ne winnam, ne arri no winna peeder-
rigeem us winna semmi un gruntu nahkt.“
Braun atbildeja tam, kas winnam schohs ne-
mihligus wahrduš pateize: Sakkeet sawam
fainneekam ta: „Kad winsch jeb arri kahds
no winna peederrigeem us mannu semmi un
gruntu nahktu, tas man itt mihli buhtu, un
ja griibetu manna nammā nahkt, tad tas man
buhtu jo mihlafi.“ — Schi laipniga atbilde-
schana kuffinaja ta naidiga kainina firdi lihds
affarahin; winsch nahze un sineedse tam gohdi-
gam Braun sawu rohku un tappe weens no
winna ustizigeem draugeem.

Kad tu taru eenaidneeku mihlo, draudigs,
lehnprahtigs un labdarrigs prett winnu effi, tad
tu deggofchas ohgles us winna galwu sakrahfi;
jo mihlestiba un lehnprahtiba falihdsina dauds
eenaidibas un kildas. M. B.

S t a h f s.

Nelaika Deffawas Leelskungs bija ittin mih-
ligs un labs semmes tehws. Winsch wiffadi
raubfija, saweem pawalstneekem labbu darrih.
Leels gehgeris buhdams, tomehr lifke meschus
un mescha putnus kohpt. Det kad affal laudis
nahze kohkus no winna mescheem luhgt, tad
teem ne leedse un gan drihs wairak lifke doht,
ne ka meschi spheje panest. Rahdu reisi weens
augsts mescha preekfchneekš Leelkungam to
pahrimette, fazzidams: „Zeenigs semmes tehws,
ja ilgi tit dauds balkus nowehleseet, tad juhfu
meschi drihs isbeigti buhs, un fur pehz gallā
jakti turrefun?“ — „Lai, lai, atbildeja schel-
ligš Leelskungs, man tomehr wairak preeka,
kad mamma semmē pulks mahju, fur laudis mihl,
ne ka par mescheem, fur lapfas, sakti un zitti
putni eekschā.“ — 3.

Teefas flubdinafchanaš.

Kad tas Latweetis Anfs, furra buhschanaš lab-
bad pee Dohbeles Pilekunga teefas ismekleschana
bija, no Pehter-muischas, fur winnam mittekliš
bij wehlehts, aieghajis, tad ta Kursemmes Guber-
nemente Waldschana wiffahm Pullizes teefahm
pilsatds un us semmehm pawehl, pehz schi Latwee-
scha Anfa mekleht un noliftā laikā sawus rapportus
atsubtiht. Winsch irr 27nuš gaddus wezš, stips no
meečas, matti tumfchi bruhni, gihmis prisch un
sarkans, azzis bruhnes.

* * *

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreenu Walstis u. t. j. pr.,
tohp no Suhres pagasta-teefas wiffi parradu dewej
ta pee Suhres peederriga fainneeka Gaising jeb
Swilpe Furre, par furra mantu, pehz tam winsch
sawas mahjas nodewis, zaur schihš deenas spreedu-
mu konkurse nolifta tappufi, zaur scheem raksteem
aizinati, pee saudechanaš sawas teefas lihds to
19to Mei s. g., kas par weenigu un isflehdšanu
terminu nolifts irr, ar sawahm prassischanašm un
parahdischanašm woi paschi, jeb zaur weetneekem,
fur wehlehts, scheitan peeteiktees un to tahlaku teefas
spreedumu nogaidiht. To buhs wehrā nemt!

Suhres pagasta-teefa 24ta Merz 1824. 3
(S. W.) Us pawehleschamu,
(Nr. 17.) A. Meyer, pagasta-teefas srihweris.

* * *

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreenu Walstis u. t. j. pr.,
tohp no Kandawas pagasta-teefas wiffi parradu
dewej ta nelaika fainneeka, no Krohna muischas
Deigole, Kaschokfu Gerth usaizinati, pee saude-
schanaš sawas teefas eeksch 2 mehnescheem, prohti
lihds 2tra Juhni mehnescha deenai schi gadda, ar
sawahm prassischanašm un flaidrahm parahdischa-
našm pee schihš teefas peeteiktees un tad klausih, ko
ta teefa spreedihš.

Kandawas pagasta-teefa 2tra April 1824. 3
Us tizzibu,
(Nr. 90.) J. D. Külpe, pagasta-teefas srihweris.

* * *

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreenu Walstis u. t. j. pr.,
tohp no Kandawas pagasta-teefas wiffi parradu de-
weji ta nelaika wallineeka, zittfahrtiga Kandawas
Krohna meschafarga Dhdin Gottfried usaizinati, pee
saudechanaš sawas teefas eeksch 2 mehnescheem,
prohti lihds 2gtai Meiju mehnescha deenai schi gadda,
kas par to weenigu un isflehdšanu terminu irr no-
lifts, ar sawahm prassischanašm un flaidrahm parah-

dischanahm pee schihß teefas peeteiktees un tad flau-
fihl, kà ta teefa spreedihß.

Randawas pagasta=teefa 29tâ Merz 1824. 2

Us tizzibu,

(Nr. 88.) J. D. Külpe, pagasta=teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahß Keiserikßas Majesteet,
ta Patwaldineeka wißßas Kreewu Walsß u. t. j. pr.,
tohp no tahß Schnehpeles pagasta=teefas wißßi parradu
deweji ta scheitan eelßch Zamarraju mahjahm nomir-
ruffcha Kalleja Janne Drumann, aizinati, lai pee
faudeschanas sawu teefu eelßch 2 mehnescheem, prohti
lihßf gto Mei mehnes deenu schi gadda, kà par to
weenigu un isflehsamun terminu irr tappiß nolikßs,
ar sawahm prassischahanahm un taifnigahm parahdi-
schahanahm woi paschi, woi zaur weetneeku, kà weh-
lehtß irr, scheitan atnahß, peeteizahß un tad sagaida,
kò teefa turplikam spreedihß. To buhß wehrà nemt!

Islaisßs ar teem appakßschraßteem un sehgele tahß
Schnehpeles pagasta=teefas 14tâ Merz 1824. 2

(S. W.) Kuschke Kristop, preekßschdetais.
Stahl, pagasta=teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahß Keiserikßas Majesteet,
ta Patwaldineeka wißßas Kreewu Walsß u. t. j. pr.,
tohp no Prawinges pagasta=teefas wißßi parradu
deweji ta Slampes fainneeka Sille Pizzu Jurre, kà
sawas mahjas nodewiß, ne warredamß wairs par
fainneeku tanniß mahjâß buht, par kurra mantu
konkurse zaur schihß deenas spreedumun spreedta, zaur
scheem raksteem aizinati, pee faudeschanas sawas
teefas eelßch 2 mehnescheem, prohti lihßf nahfoschai
Mei mehnescha 22traï deenai, kà par to weenigu
un isflehsamun terminu irr nolikßs, ar sawahm prassif-
schahanahm un parahdischanahm woi paschi, woi zaur
weetneeku, kà irr wehlehtß, scheitan atnahß, sawu leez-
tu parahdiht, kò teefa spreedihß. To buhß wehrà nemt!

Ar Prawinges pagasta=teefas appakßschraßtu un
sehgele islaisßs 22trâ Merz 1824. 2

Mahle Ewald, pagasta=teefas wezzakais.

J. C. Salpius, pagasta=teefas ffrihweris.

Wißßi parradu deweji ta Dsehrwes muischas fain-
neeka Lauringe Jahne, kà patß gribbedamß sawas
mahjas nodohß, tohp scheitan no Dsehrwes pagasta-
teefas aizinati, lai ar sawahm taifnahm prassifcha-
nahm 3schâ Mei mehnescha deenâ schi gadda Dsehr-
wes muischâ atnahß. Dsehrwes pagasta=teefa 2Stâ
Merz 1824.

(S. W.) Drubbes Janne, pagasta=wezzakais.

Sig. Rosentahl, pagasta=teefas ffrihweris.

No Behrsu muischas pagasta=teefas wißßi parradu
deweji ta Behrsu muischas fainneeka Duzsmann Jeh-

fab, kà sawas mahjas nodohß, ne warredamß wairs
par fainneeku tanniß mahjâß buht, un par kurra mantu
zaur spreeschanu schihß pagasta=teefas konkurse irr
likßta, zaur scho teefas fluddinaschanu tohp scheitan
aizinati, lai eelßch 2 mehneschu starpas no tahß
scheit appakßsch rakßtitas deenas, wißßwehlaßi lihßf
toto Mei schi gadda, kà par to weenigu un isflehs-
samun terminu irr nolikßs, pee faudeschanas sawu
teefu ar sawahm peeteikßschahanahm un parahdischa-
nahm woi paschi, woi zaur weetneeku, kà wehlehtß,
meldejahß.

Behrses muischas pagasta=teefa 8tâ Merz 1824. 2

(S. W.) Jaune Wittum, pagasta=wezzakais.

(Nr. 1.) P. Freymann, pagasta=teefas ffrihweris.

Wißßi parradu deweji ta Puhnes muischas fainneeka
Krogarrey Jahn, kà sawas mahjas patß nodohß,
un par kurra mantu konkurse spreedta, tohp scheitan
no Wezzpilles pagasta=teefas aizinati, lai ar sawahm
taifnahm prassifschahanahm 26tâ April mehnescha deenâ
schi gadda scheit atnahß, un tad to sagaida, kà pehß
likkumeem tapß nospreestß. To buhß wehrà nemt!

Wezzpilles pagasta=teefa 1mâ Merz 1824. 1

(S. W.) Gohsem Sibman, pagasta=wezzakais.

(Nr. 3.) Ernst Weinseld, pagasta=teefas ffrihweris.

No Leelas Berkenes pagasta=teefas teef wißßi par-
radu deweji to isliktu Leelas Berkenes fainneeku Masß-
linkul Krisch un Masß=Muskul Otto, kurree sawas
mahjas nodewusch, ne warredami tanniß paschâß
truhkuma dehl par fainneekeem buht, un par kurru
mantu zaur schihß deenas spreedumun konkurse spreed-
ta, usâ aizinati, lai wiini wißßwehlaßi lihßf 2traï Mei
f. g., kà par to weenigu un isflehsamun terminu irr
nolikßs, ar sawahm prassifschahanahm un ffridrahm
parahdischanahm scheit atnahßku un tad to likkumun
nogaibitu.

Leelas Berkenes pagasta=teefa 5tâ Merz 1824. 1

(S. W.) Muskul Krischjahn, pagasta=wezzakais.

Peter Folkmann, pagasta=teefas ffrih-
weris.

Kad tahß pee Wezzas muischas fainneeka Kristin
Jahna bißß brihwzilweks Andreas Dubbinsky preekßsch
kàhdu laiku ar nahwi aißgahiß, tad tahß scheitan tohp
no Wezzas muischas pagasta=teefas us to pirnu un
beidsamun terminu fluddinahß, kam kàhdas taifnas
prassifschanas pee ta minneta brihwzilweka, tee lai woi
paschi, woi zaur weetneekeem, kà nowehlehtß, lihßf
25tu April f. g. pee schihß pagasta=teefas peeteizahß.
Wezzas muischas pagasta=teefa 21mâ Merz 1824. 2

Wilbe Wittum, pagasta=teefas wezzakais.

J. Stehnu, pagasta=teefas peeschdetais.

E. J. Harff, pagasta=teefas ffrihweris.

Uß spreedunnu tahs Krohna Behrſes muifchâs pagasta=teefas buhs 11tâ April ſchi gadda to atlikkufchu mantu tahs nomirruschas Babbes no Zihpeles Mas=Wette mahjahm eekſch Krohna Behrſes muifchâs pee pagasta=teefas eekſch uhtruppu teem mantinee=keem par labbu pahrdohſt, bet teem pirzejeem tulihſt buhs makſaht, fo ſohljuſchi. Schi manta irr dreh=bes, audekliß, ratti un ſkapji.

Tâlihſ arri buhs 21mâ un 22trâ April ſchi gadda to atlikkufchu mantu ta mirruscha ſaimneeka un winna ſaimneezes no Zihpeles Mas=Wette mahjahm eekſch tahm paſchahm mahjahm teem atlikkufcheem jauneem behrneem par labbu eekſch uhtruppu pahrdohſt, bet teem pirzejeem arri tulihſt jamakfa. Schi manta irr lohpi, putni, drehbes, frekli, arramas un zittas mahju ir ammatneeku leetas, kâ arri zitti ohſolu un preeſchu dehli. Tapehſ nu tee, kam tiktu pirkt, no ſchihß teefas puffes ſcheitan tohp aizinati, lai peeminnetâs deenâs Krohna Behrſes muifchâ, kâ arriſan Zihpeles Mas=Wette mahjâs preekſch puß=deenâs ſanahſ, un lai iſſakfa, jil ſohlâ. Krohna Behrſes muifchâs pagasta=teefa 19tâ Merz 1824. I (Nr. 48.) Waine Unſß, pagasta=wezzakais.

W. Schwanenberg, pagasta=teefas ſkrih=werið.

Kalna muifchâs pagasta=teefa dohd ſinnamu, kad winnai no muifchu pullizeies appakſch 26to deenu ſchi mehneſcha daſchadas ſagtas, eekſch weenu ſeenu ſchkuhni no teem ſagleem pameſtas drahnas, ſihdu un bohmvillu laktati, ſemneeku ſwahrkli, no pehrwetâs, paſchu auſtas wadmallas, kaſchohki, ſeewiſchku kleites no kattuna drahnas, ſeewiſchku kurpes, 1 kabbata pulkſtenß, ſahbaki, kahdas weſtes un frekli nodohſti, un tohs, kam ſchahdas leetas ſagtas, aizina, lai wißwehlaſi lihſ 27to deenu fullu mehneſcha ſchinni gaddâ meldejahs un ſawas noſihmetas leetas prettim nem, jo pehſ ſchi nolikta laika tahs palikkuſchas neuhſihmetas leetas pagasta lahdei par labbu tapß uhtruppè iðdohſtas. Kalna muifchâ 26tâ deenâ Merz mehneſcha 1824ia gadda.

Pagasta=teefas wahrâ,
(Nr. 18.) Karl Moriz, pagasta=teefas ſkrihwerið.

Kad Lauzes muifchâ, paſchâ muifchâs widdû, diwi ſirgi gaddijufchees, prohti weena fehwe, 6 gaddu wezza, tumſchi behra, ar lauku peere un kupleem farreem; un tumſchi behrs ſchekkis, 8 gaddu wezs,

abbi no widdiſchfiga anguma; kad wiſſi tee, kam ſchee ſirgi peederretu, no Lauzes pagasta=teefas ſcheitan tohp uſaizinati, lai eekſch 6ſchahm nebdetahm no tahs ſcheit appakſchâ iſteiktas deenâs peeteizahs, un pehſ iðlihðſinatahm iðdohſchanahm ſawus ſirgus pretti nem. Lauzes pagasta=teefa 6tâ Merz 1824. I

Augustin Barkay, pagasta=wezzakais.

U. Jaegermann, pagasta=teefas ſkrihwerið.

Kad pee Ghohles pagasta=teefas weena wezziga tumſchi behra fehwe, kas meſchâ preeſecta atraſta nodohſta tappuſi, tad tohp ſcheit ſinnams darrihſt, lai tas, kam tahda ſudduſi buhtu, lihſ 12to April ſchi gadda pee peeminnetas teefas raſtohs, kur pehſ taiſnahm kpleezinaſchanahm un atlihðſinatahm iðdohſchanahm to paſchu atdabbuht warrehs; pehſ pagahjuſcha wirſu peerahdita laika ta patte tai pagasta=lahdei par labbu uhtrupâ pahrdohſta tapß.

Ghohles pagasta=teefa 15tâ Merz 1824. I

(Nr. 8.) Ehrman Nabting, pagasta=wezzakais.

C. Friedrichsberg, pagasta=teefas ſkrih=werið.

Zittas fluddinaſchanaß.

Uß Jahneem 1824 kahdas 60 flauzamas gohwis Uſchuppes Krohna muifchâ uß arrenti irr dabbujamas. Tee, kam patibktu ſcho arrenti uſaemt, peenahkamu ſinnu pee Uſchuppes muifchâs waldiſchannu warr dabbuht.

Uß nahkoſcheem Jahneem Grohbines baſnizâs=lunga muifchâ 36 gohwis irr uß arrenti dabbujamas tahdam mohderneekam, kas arri putnu kohpſchannu uenem. Kontrakta dehl pee paſcha Grohbines mahzitaja jameldejahs. Grohbine, 5tâ Merza deenâ 1824.

Tas pee Krohna Zehlaba muifchâs peederriß Spradsenes Frohys irr uß Jahneem 1824 uß arrenti dabbujams. To peeklahjannu ſinnu warr dabbuht tai paſchâ muifchâ.

Tai 26 Wevrara ſchi gadda widdû no Krohna Kalnazeema muifchâs weens maſ putnu ſunß (kurts) ar gaiſchahm wilku ſpalwahm irr ſubdiß. Kas ſcho funnu uß Behrſes un Zihpeles meſchakunga muifchu noweddihs, jeb tur taiſnu ſinnu dohs, kur wiſch rohnahs, peezi ſudraba rubbulus dabbuhs.

I ſi zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Cenſor,
No. 153.